

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

PIK ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

СЕРПЕНЬ • AUGUST 2013 • Nr.15 (2875)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

988 - 2013

ЧИН ВІДНОВЛЕННЯ ХРЕСНИХ ОБІТІВ З НАГОДИ 1025-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ (фрагмент)

СВЯЩЕНИК: Господи Вседержителю, Творче й Сотворителю людського роду! Ти з небуття до буття нас привів. Ти народ наш поставив перед віками володіти землею українською. Ти апостола Свого первозванного Андрея послав, щоб він на цих землях засіяв зерно віри. Через віки Ти вірних Своїх слуг-мучеників привів в Україну для чистої ісповіді віри. Коли було вгодно Тобі, Творче вселенної, Ти поставив серед українського народу рівноапостольних володарів Володимира Великого й Ольгу Київську. Ти серця їм відкрив і розуміння їхнє просвітив святою істиною Твоею. Ти ізбавив народ наш від ідолослужіння. На місце пустих божків Ти сам вселився в нас, даруючи життя. На місце поганської злоби Ти дарував милосердя. На місце помсти Ти закріпив у нас прощення, страсотерпців Бориса й Гліба поставив печаттю цього дару. На місце самолюбства Ти встановив посеред нас ангельське життя,

і преподобних отців Антонія і Теодосія поставив начальниками монашества. На місце мрачних забобонів Ти воздиг світлич святителів і проповідників Твого слова. Ти скріпив народ Твій словом Твоеї істини і не дав ворогові вирвати віри з сердець наших. По сьогоднішній день Ти прикрашаєш нашу Церкву й наш нарід Твоїми слугами, мучениками й ісповідниками, які стоять твердо, як дороговказ для нас до Твого царства. Сам і нині, Владико, зішли Духа Твого Святого на людей Твоїх, відтягни пристрасть і тьму та просвіти нас світлом Твоїм.

Бо Тобі належить честь і поклонення, Просвічення наше, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні.

ХОР: Амінь.

СВЯЩЕНИК: Обернемося зараз усі до заходу, де сонце заходить, до місця темряви, і, дивлячись на ту темряву, відречемося її. Будемо відрікатися сатани і всякого зла. Щиро, з глибини душі, заявимо, що ми є проти диявола, проти зла, і не хочемо брати участі у людській злобі, обмові, нечистоті й помсті. Відтак запитаюся вас, чи відрікаєтеся диявольського зла, що так часто нас спокушає; прошу відповісти «відрікаюся», так як наші предки це зробили в році 988, і так як наші хресні батьки це зробили у нашому імені, коли нас принесли до хреста. Прошу тепер обернутися до заходу.

СВЯЩЕНИК: Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його, і всіх ангелів його, і всього служіння його, і всієї гордині його?

ЛЮДИ: Відрікаюся!

СВЯЩЕНИК: Чи відрікаєшся сатани, і всякої гордості, захланності, нечисто-

ти, заздрості, не уміркованості, гніву й лінництва?

ЛЮДИ: Відрікаюся!

СВЯЩЕНИК: Чи відрікаєшся сатани, і всякої злоби, ненависті, помсти, обмови й самолюбства?

ЛЮДИ: Відрікаюся!

СВЯЩЕНИК: Тепер обернемося до сходу, до місця світла, і, дивлячись на те світло, яке є образом Ісуса Христа, заявимо, що хочемо з'єднатися з цим Світлом, відповідаючи «з'єднуюся» на такі запитання.

СВЯЩЕНИК: Чи з'єднуєшся з Христом?

ЛЮДИ: З'єднуюся!

СВЯЩЕНИК: Чи з'єднуєшся з найбільшим добром, що ним є Ісус Христос?

ЛЮДИ: З'єднуюся!

СВЯЩЕНИК: Чи з'єднуєшся з самою любов'ю, мудрістю, миром і радістю, що ними є Ісус Христос?

ЛЮДИ: З'єднуюся!

СВЯЩЕНИК: Чи віруєш Христові?

ЛЮДИ: Вірую Йому, як цареві і Богу!

ANONG

**150 РОКІВ ТОМУ МОСКАЛІ
ЗАБОРОНИЛИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ.**

Читайте на сторінці 4

**ЩО СКАЗАВ
ПАПА ФРАНЦИСК В РІО?**

Читайте на сторінці 4

ПОСЛАННЯ

БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА ДО ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТА ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОДВАДЦЯТИП'ЯТИРІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Ми, український народ, громадяни, які належать до різних конфесій, святкуємо пам'ять дарування нам світла єдиної Христової віри. Цим відзначенням вшановуємо великі Божі діла, які сталися на нашій землі 1025 років тому. Тоді за сприяння святого рівноапостольного князя Володимира у водах Дніпра-Славутича охрестилися наші предки. Діянням благодаті Святого Духа, котрий «ширив над водами», Бог-Отець усиновив український народ, назвав його своїм «сином улюбленим» і повів у майбутнє, як колись провадив Божий народ Старого Завіту до Обіцяної землі.

Історія Русі-України вчить нас, що саме український народ є тим новим Христовим людом, який зродився у хрещальних водах Дніпра. Це про нас молився в день Хрещення киян, час Нового Створення цього народу, князь Володимир, кажучи: «Христе-Боже, що сотворив небо і землю! Споглянь на нових людей цих і дай їм, Господи, пізнати Тебе, істинного Бога, як пізнали Тебе християнські країни. Утверди в них правильну й непохитну віру і мені допоможи, Господи, проти диявола, щоб переміг я хитрощі його, надіючись на Тебе і Твою силу».

І тепер, гортаючи сторінки історії та роздумуючи у світлі віри над тим, як дивно і владно Господь провадив наш народ крізь різного роду випробування і досвіди аж донині, можемо впевнено сказати, переспівуючи українського поета: народ наш є, народ наш завжди буде, ніхто не поневолить наш народ. За всі ці благодіяння, що їх Господь так щедро виливав і надалі виливає на наш люд, Йому від нас належить «слава, честь і поклоніння, нині, і повсякчас, і навіки вічні».

Хрещення у водах Дніпра, подібно до Ісусового Хрещення в Йордані, знаменувало новий етап духовного зростання нашого народу у світлі науки Христа: Він став для нас «Дорогою, Правдою і Життям». Ця подія зумовила також великий цивілізаційний поступ нашого народу, який увійшов у коло європейських християнських народів.

Як Богоявленню на Йордані передувало Різдва Божого Сина і Його приховане життя в Назареті, так і Богоявленню на Дніпрі передувала кількасотлітня історія прищеплення християнства та його непомітного, але впевненого зростання на нашій землі. Першими сяйками Слова Божого були святий Андрій Первозваний, Христовий апостол, і святий Климент, Папа Римський. Засіяне ними плекали святі рівноапостольні Кирило і Методій, просвітителі слов'ян. Отже, величний акт 988 року не започаткував, а увінчав наш шлях назустріч Христові. Київ став центром нашої Церкви, як колись Єрусалим – центром Церкви апостолів, тож не випадково християнство на наших

землях названо «київським». Наш народ і його держава є спадкоємцями християнської цивілізації Київської Русі-України, що була свого часу однією з найбільш могутніх і культурних країн Європи.

**II Христос нас на те визволив,
щоб ми були вільні.
Тож стійте і під ярмо рабства
не піддавайтеся знову. II**

Хрещення стало «весною нашого народу», сповнюючи національний організм духом воскреслого Тіла Христового. Наші предки, немов зі сну, прокинулися з неволі рабів гріха до свободи дітей Божих. Будучи охрещеними «в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа», вони стали «одним Божим народом на київських горах», об'єднаним в єдиній, святій, соборній і апостольській Церкві. Тому наша Церква-мучениця є прямою спадкоємницею Церкви Володимирівського Хрещення, що зуміла протягом історії зберегти спадок неподіленого християнства першого тисячоліття та була, є і завжди буде душею нашого народу.

Зрікшись диявола і всієї його гордині в хрещальних обітах, наші предки з'єдналися з Христом і одне з одним. В основу свого національного і державного буття вони поклали Божий Закон, який сформував моральні підстави княжої та вічевої влад, законодавства «Руської правди». Божа Премудрість засяяла на київських горах, збудувавши собі дім у храмі Святої Софії в стольному Києві та проявивши свою благодатну дію в подвижницькому житті преподобних Антонія і Теодосія та інших киево-печерських чудотворців, а відтак – тисяч святих і праведних, що їх дала українська земля аж до новомучеників

XX століття. Так поступово будувався на нашій землі християнський український світ, а Лик Христа «печаттю дару Святого Духа» викарбувався на гранях національної культури.

Нині, відзначаючи 1025-ту річницю Хрещення, нам потрібно пригадати і знову відновити хрещальні обіти. Їхній сенс залишається незмінним – скинути зі себе будь-які узи рабства, ще від праотця Адама накладені на людський рід дияволом, і вдягти хрещальний одяг Свободи і Любові, який є сяючими шатами воскреслого Христа. **Адже «Христос нас на те визволив, щоб ми були вільні. Тож стійте і під ярмо рабства не піддавайтеся знову».** Відректися від диявола сьогодні – це, передусім, позбутися духовного поневолення з боку згубних пристрастей і злих нахилів, які атакують людське серце та, отримавши доступ до нього (серця. – Авт.), перетворюють його на джерело беззаконня і несправедливості, що занечищує всі виміри буття: особистий, родинний, суспільний, культурний, економічний та політичний. Натомість з'єднатися з Христом – це єдиними устами і єдиним серцем визнати віру наших предків, виражену в «єдиному Хрещенні на відпущення гріхів». З'єднатися з Христом – це бути членом Його Тіла, тобто Церкви, і вірити, що в Ісусі ми вже одна Київська Церква і один український народ, як на рідній землі, так і на поселеннях. (...)

Запрошую на загальноцерковну прощу до Києва 17–18 серпня цього року. Разом із єпископами нашого Синоду ми освятимо воду в Дніпрі і нею окропимо новоспоруджений Патріарший собор Воскресіння Христового. Передаючи цей Собор для служіння київській громаді і всій Церкві, уже тепер хочу щиро подякувати всім фундаторам, жертводавцям та добродійцям, молитвами, коштами і працею яких стала ця чудова святиня. Вона не тільки прикрасить древній Київ, а й назавжди залишиться рукотворним пам'ятником 1025-річчя християнства на українських землях.

Прикликаю на всіх, за молитвами святого рівноапостольного князя Володимира та всіх святих і праведних української землі, благословення всемогутнього Бога Отця, і Сина, і Святого Духа!

+ Святослав

† СВЯТОСЛАВ,

Верховний Архієпископ Києво-Галицький
Української Греко-Католицької Церкви

Дано в Києві, при Патріаршому соборі
Воскресіння Христового,
22 липня 2013 року Божого

З Катехизму УГКЦ

У Хрещенні Христос чинить нас учасниками своєї перемоги над гріхом і смертю. Наше входження в нове життя також починається «вмиранням для гріха», що є вмиранням із Христом, а завершується воскресінням із Христом: «Ми поховані з Ним через Хрещення на смерть, щоб, як Христос воскрес із мертвих славою Отця, ми теж жили новим життям». Своєю смертю й воскресінням та зісланням Святого Духа Христос увів нас у Боже життя. Ми входимо в нього через нашу смерть і воскресіння у Христі та прийняття дару Святого Духа. Тільки через смерть «старої людини» християнин стає «новою людиною» – «новим творінням» у Христі. (412)

НЕ БІЙСЯ, МАЛЕ СТАДО...

Послання Патріарха Йосифа про Поєднання в Христі, це документ екуменічного характеру, який нав'язує до традиційних змагань за єдність Христової Церкви, змагань так знаменних, що вони золотою ниткою проходять крізь ціле тисячолітнє історичне буття помісної Церкви Київсько-Галицької Митрополії та всієї Русі. Видимими свідками цих змагань, в яких велику роль зіграли представники цієї Митрополії, завершених бодай частинним успіхом, є м.і. Собори в Ліоні (1244), у Флоренції (1439) і в Бересті (1596). Ідея єдності Христової Церкви і праці для неї була глибоко закорінена в душі помісної Церкви Київської Русі. Причини цього феномену треба шукати насамперед в межевому положенні Української Церкви між християнським Сходом і Заходом та з цього положення випливаючого роз'єднання.

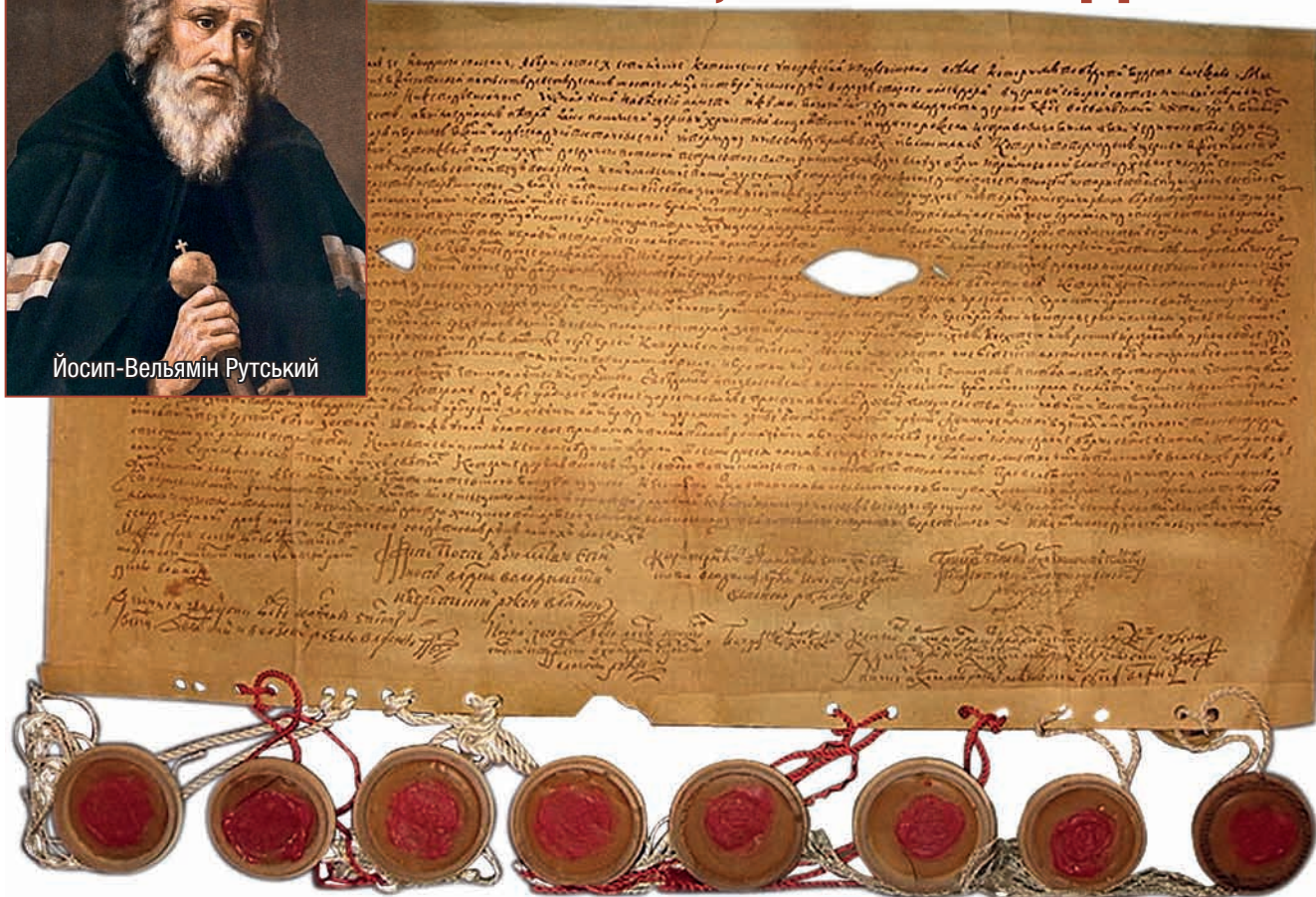
Про традицію змагань для поєднання в Христі в Києво-Галицькій Митрополії появилось вже багато основних праць, про неї говориться і в новіших документах, в яких схоплюються найважливіші факти та події: «Хоч внутрішні незгоди між прихильниками й противниками св. З'єдинення не вгавали, то все ж просвічувала надія на замирення, зокрема, відколи в православних обняв Київську Митрополію один з найсвітліших ієрархів того часу, Петро Могила. Немає сумніву, що завдяки заслугам і мучеництву св. Йосафата виникла в тому часі ідея створення українського Київського Патріархату, висунута митрополитом Рутським і Мелетієм Смотрицьким, що стрінулася з дійсною прихильністю митрополита Могили, який також уважав такий проект за найуспішніший орудник для замирення Русі». (з «Соборного Пастирського Послання Українських Католицьких Владик»)

Продовження на 3 стор. ►

Йосип-Вельямін Рутський

НЕ БІЙСЯ, МАЛЕ СТАДО...

Грамота Берестейської Унії від 1596 р.

▼ Продовження. Початок на 2 стор.

Ще детальніше про цю традицію говориться в іншому документі: «Традиція показує нам, що церковна єдність Української Церкви з Престолом Апостола Петра була безперервною. Немов би сполучена цією золотою ниткою, вона, ця єдність, триває аж до наших днів, починаючи від днів проповідання св. Апостола Андрея в полудневій Україні.

Єдність віри з Римом продовжується за великої княгині Ольги та її внука Ярополка через її взаємини з царем Оттоном I; підтверджується посольствами папів до Володимира Великого і його послів до Риму; ділами Ярослава Мудрого, названого «Європейцем», і митрополита Іларіона, через князів Ізяслава та його сина Ярополка за папи Григорія VII, стараннями св. Теодозія Печерського та митрополита Кліма Смолятича; а після Керулярієвого роздору – за папи Урбана II – встановленням празника перенесення до Барі мощів св. Миколая Чудотворця; в добу монгольських наїздів діло єдності продовжується зв'язками короля Данила, що був коронований папою Інокентієм IV, а також зв'язками Ярослава, батька Олександра Невського, і через іншого великого митрополита, Ісидора, учасника Флорентійського Собору; далі продовжується важною дією Берестейського Синоду 1596 року та митрополита Іпатія Потія, а понад усе вірністю Римському Престолові св. архієпископа Йосафата Кунцевича, що його мощі спочивають в Соборі Верховного Апостола Петра.

Вкінці свідками Унії з Римом були криваві переслідування за часів царату, не говорячи вже про останні переслідування (ідеться про період російсько-совітського поневолення України – Ред.). Історично доказано, що давня Русь-Україна не відпала формально ніколи від Риму, але значно пізніше була втягнена в роздор Керулярія, однак, більше разів старалась вирватися з цього болючого роз'єднання.»

Цей текст взятий з Послання цілої Ієрархії Помісної Української Католицької Церкви, скерованого не тільки до вірних цієї Церкви, але й до всіх віруючих в Христа, в тому числі, перш усього, до православних українців. Послання появилось з приводу тижня молитов за з'єдинення в 1967 р., у часі, коли, після Ватиканського Собору, почався діалог з Московською Патріархією. Існувала небезпека, що в такому діалозі нелюдський факт насильного знищення Української Католицької Церкви російсько-совітським режимом у спільці з Московською Патріархією буде промовчано і закрито перед світовою opinio. Існувала також небезпека, що й православні українці можуть сприйняти факт ліквідації «унії» як епізод, який закінчує довголітнє церковне роз'єднання в українському народі. Тому це Послання є водночас і жалем, і скаргою, і пересторогою, та в

аспекті універсально-християнському воно є аналогією змагань за церковне з'єдинення.

«Ми не хочемо вносити найменшого дисонансу до цього започаткованого діалогу, що ведеться, однак в ім'я правди, мусимо висловити наш жалі... читаємо в Посланні – ...Найперше, наші нез'єдинені Брати не повинні б мати причини торжествувати з приводу зліквідування нашої Церкви, бо заборона на існування нашої Церкви була переведена поповненням акту насильства проти релігійної свободи... Унія своїм життям зберегла єдність з Католицькою Церквою і дала докази вірності Престолові святого Петра в найтяжчих часах своєї історії. Вона не лише зберегла обряд, але й обороняла нез'єдинених православних, коли нищено їхні церкви на Холмщині й Волині. Отож, Унія не була примусовим помостом до латинізації нашої Церкви; не була ярмом, але скріпленням нашої Церкви і народу, як також висловом нашої національної свідомості. Ніхто не має права тішитися і радіти цими жалюгідними подіями... Вона, ця Церква, живе, більш як коли-небудь, в українських катакомбах і в серцях мільйонів її вірних. Не треба ставити їй перепон і прирікати її на смерть, але, навпаки, старатися всіма силами здобути, у спільній гармонії і для добра всіх, єдність ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ! Лише на цих основах можемо нині продовжувати розпочатий діалог... (з «Послання Української Католицької Ієрархії».)

В цих словах змальовується увесь трагізм роз'єднання в Христовій Церкві.

МАЛЕ, ВАЖЛИВЕ СТАДО

Пі Ватиканський Собор привернув своїм декретом всім помісним східним Церквам, патріархам і верховним архієпископам права, які вони мали в часі закінчення єдності з Апостольським Престолом. На ньому видвигнуто, як відомо, знову справу утворення українського патріархату, яка стоїть і нині рубом, бо ще нуртують негативні і відосередні, свої і чужі, сили...

В основу нової концепції справжнього єкуменізму, яку внесла до скарбниці Вселенської Церкви помісна Українська Церква, лягли дві вимоги: вільність єкуменічної ідеї від політичних міркувань і кон'юктур і розуміння єкуменізму, як святості.

Хто пильно стежить за працею й аналізує твори і письма Слуги Божого Андрея, обов'язково прийде до висновку, що «хто знає, чи шлях до єдності всіх християн у єдиній Вселенській Церкві не веде через святість того, нехай і малого стада, яке буде однак стадом святих. Йому ж, цьому малому християнському стадові дана обітниця й заповідь Христа: «Не бійся, мале стадо...».

о. Іван Гриньох, «Сучасність» 1988 р.

КОРОТКО

ОБСЕСІЯ ПРЕЗИДЕНТА ПУТІНА

"Україна, це його, Путіна, власна обсесія й компульсія (простіше – невроз нав'язливих станів), його білий кит, його Карфаген, який будь що має бути зруйнований. Україна – його найбільше приниження від 2004 року, перед котрим будь-яка прагматика відходить на другий план. Словом, це особисте", пише "Український Тиждень", підсумовуючи візит президента Росії з нагоди святкування 1025-річчя хрещення Русі-України. Журнал зазначає, що спроби російського лідера наблизити під час останнього візиту "входження Києва у орбіту Москви" не надто вдалися. Ну а у зв'язку з тим, що тиск на Україну через православну Церкву не спрацював, Путін звернувся до "плану Б" – саме так видання називає підтримку лідера руху "Український Вибір", проросійського Віктора Медведчука. Однак, цим спроби впливу не обмежуються. "Оскільки нинішня українська влада не вміє розставляти пріоритети, тобто для неї гроші передусім, а на ідеологію вона відволікається вряди-годи, то на нас чекає чимало євразійських інтеграційних сюрпризів. Може, не відразу, а з осені – будьте певні. Готуйтеся", – підсумовує "Український тиждень".

К

ГЛАВА УГКЦ: ВЛАДА ТЯГНЕТЬСЯ ДО ЦЕРКВИ, БО ЇЙ НЕДОВІРЯЮТЬ

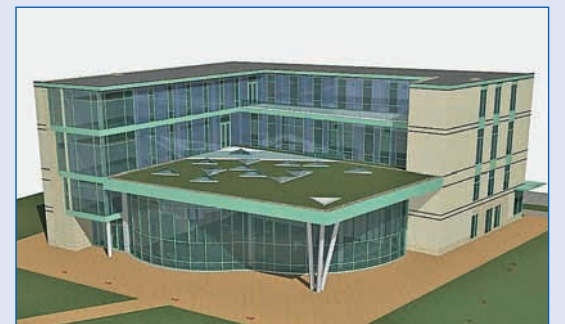
"Ми публічно заявляли, що політика – це не роль священика. Якщо священик відчуває, що він хоче бути депутатом, то це значить, що він не розуміє, в чому полягає його місія. Більше скажу, чому сьогодні з боку держави така увага до Церкви? Думаю, це є спроба, до певної міри, знайти собі державну Церкву. Бо сьогодні в Україні є криза влади, ми це бачимо. Держава хоче, шукає державну Церкву суто, я б сказав, з корисливою метою. І тому Церква повинна не піддатися, повинна зберегти свою свободу, інакше вона буде так само дискредитована, як сьогодні дискредитовані структури влади", – заявив патріарх Святослав. (УНІАН)

К

У ЛЬВОВІ ВІДКРИЮТЬ НОВИЙ АКАДЕМІЧНИЙ КОРПУС УКУ

З вересня у Львові відкриють та освятять новий академічний корпус на території університетського містечка Українського Католицького Університету. Це друга будівля комплексу, яку відкривають після Колегіуму ім. Патріарха Йосифа Сліпого. «Цією подією ми розпочинаємо відзначення 50-ліття заснування Українського Католицького Університету Блаженнішим Патріархом Йосифом (Сліпим) 1963 року в Римі», – сказав ректор УКУ, владика Борис (Гудзяк).

Передбачається, що у першій фазі будівництва, яка триватиме до 2015 року, окрім Колегіуму та багатофункційного академічного будинку, постануть ще дві споруди: головний університетський храм разом із пасторальним центром та сучасний бібліотечно-інформаційний комплекс. Таким чином, в університетському містечку УКУ цілісно втіляться три духовні динаміки життя Університету – свідчення, служіння, спілкування. (Прес-служба УКУ)

Якби там не було, але «професори» і «професіонали» від ЗМІ проголосили Папу новим Че Геварою, який закликає молодь вчиняти революційні погроми. Посипалися коментарі «експертів» і простих обивателів. Одні кляли на чім світ стоїть Католицьку Церкву і Папу, звинувачуючи її і його в усіх смертних гріхах. Інші падали в екстаз від прогресивності і ліберальності Папи Франциска. І весь той убогий цирк крутився довкола перенесення слів Святішого Отця. Навіть деякі солідні інтернет-ресурси поспішили ту криву качку видати за істину. Хоча можна було просто зазирнути до джерел і переконатися, що Папа ні до чого подібного молодь не закликав.

Папа Франциск ясно і недвозначно закликав молодь до вуличної евангелізації, закликав підняти шум, явно вдаючись до натяку на день П'ятидесятниці, коли Дух Святий саме шумом сповістив світу про Свій прихід.

«Дозвольте сказати вам, яких наслідків я очікую від Всесвітнього Дня Молоді: я надіюсь, що підніметься шум. Тут буде шум, я цілком упевнений. Тут, у Ріо, буде багато шуму, в цьому немає сумніву. Але я хочу, щоб ви дали про себе чути у ваших єпархіях, я хочу, щоб шум вийшов назовні, я хочу, щоб Церква вийшла на вулиці, я хочу, щоб ми протистояли усьому світському, усьому статичному, усьому комфортному, усьому, що пов'язане із клерикалізмом, усьому, що може змушувати нас замкнутися у самих собі. Парафії, школи, інститути створені для того, щоб виходити назовні... Якщо вони не роблять цього, то стають неурядовими організаціями, а Церква не може бути такою. Нехай єпископи і священники вибачать мені,

Казали колись старі люди: «В ідень день два шкандали сі не трєфлеют», але часи змінилися. Так і останній Всесвітній День Молоді мав аж два гучних медіа-скандали. І в центрі тих скандалів не більше не менше, а особа Святішого Отця. Таки, видно, сезон квашених огірків дався в знаки, а може щось іншого. Кажуть, що спека так само може затуманити чистий погляд на речі.

якщо хтось з вас опісля створить якесь замішання. Це моя порада. Дякую за усе, що ви можете зробити», – сказав Папа в Ріо, звертаючись до своїх земляків-аргентинців.

І де тут натяк на «уличные беспорядки»?

Папа в черговий раз закликав католиків, а в даному випадку молодь, вийти з комфортного прихистку окопів і вдатися до рішучого евангелізаційного наступу на позиції секуляризму і церковного закостеніння. Звісно, що молодь схильна до молодечого максималізму, здатна і з найкращими намірами призвести до замішання, особливо там, де церковна структура закостеніла у своїй самозакоханій самодостатності. Але, насправду, потрібно мати велетенську фантазію, щоб папський заклик до еван-

гелізації витлумачити, як заклик до протиправних дій.

Ще не вляглася медіа-пилюка довкола вигаданого заклику до заворушень, як ЗМІ (ну і хто би інший, як не антикатолицький ВВС) захлинулися від чергового скандалу – Папа підтримав геїв!!! І знов пішла скандальна історія без першоджерел гуляти просторами ЗМІ. Знову «експерти» і обивателі захилялися хто від ненависті, а хто від екстазу задоволення. Відверті геї (тут маю на увазі не гомосексуалістів, як таких, а саме тих гомосексуалістів, хто свій стан вважає не тільки нормальним, ще й бореться за гіперпривілеї, які називає правами. А тут потрібно зачислити і не гомосексуалістів, які борються за «права» гомосексуалістів) захиляли-

ся від радості, щоб довести всім і кожному, що Папа саме їх і їхню звихненість підтримував. Хтось з цих геїв робив це щиро, хтось знав, що маніпулює, а хтось просто, відрубляючи гроші різних фондів і неурядових організацій, зокрема Фонду «Відродження» – найбільшого фінансувальника поширення гендерної ідеології в Україні.

Звернутися до першоджерела знову мало кому хотілося.

Бо насправді, заява Папи про геїв була чисто антигеївського характеру. Тобто, ЗМІ постаралися протрактувати слова Папи з точністю до навпаки.

На запитання про існування гей-лобі у Ватикані Папа відповів наступне: **«Так, багато пишуть про гей-лобі. У Ватикані я ще не зустрічав нікого,**

в кого на посвідченні би писало «гей». Існує відмінність між тим, щоб бути геєм, бути схильним до цього і лобіюванням. Лобіювання – це не добре. Якщо гомосексуаліст щиро шукає Бога, то хто я такий, щоб його судити? Катехизм Католицької Церкви навчає, що гомосексуалістів не слід дискримінувати; їх потрібно приймати. Проблемою не є сама схильність, проблемою є лобіювання і це стосується всякого роду лобіювання: бізнес-, політичного чи масонського лобі».

Хіба це не засудження гей-активізму? Хіба не прирівняння його до масонської діяльності?

Кожен, хто має хоч мінімум розуму мав би поглянути в Катехизм, який Папа цитує. Ні фактично, ні практично Папа не сказав нічого відмінного від того, що написано в Катехизмі Католицької Церкви, нічого, що б відрізнялося від того, що говорили про цю тему Папи до Франциска.

Для чого ЗМІ вдалися до цих маніпуляцій? Можна хіба що здогадуватися. Але маніпуляція істиною все більше стає нормою поведінки для ЗМІ в цілому світі. А відомо хто є найнеперевіренишим маніпулятором, бо сам є батьком брехні.

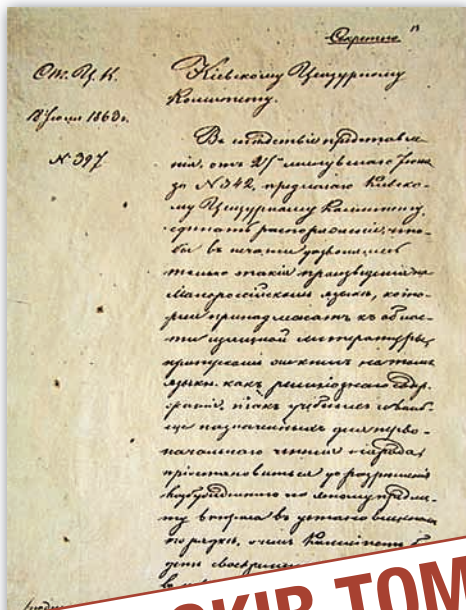
І коли протести гендеристів – борців за гендерну свободу проти приїзду Папи в Бразилію – виглядали просто нещасно на фоні 3 млн. молодих католиків, яких Папа зібрав на копакабанському пляжі, то очевидно, що лібералам-гендеристам потрібно було хоч якось спробувати повернути ситуацію в свою користь. А як інакше таке повернути, як не через брехню?

А на нас, католиків, лежить місія, щоб донести істину до людей. Тож доносимо її людям.

о. Орест-Дмитро Вільчинський, «Католицький Оглядач»

ХТ

Факсиміле таємного циркуляру

150 РОКІВ ТОМУ МОСКАЛІ ЗАБОРОНИЛИ МОВУ

ПЕРЕДІСТОРІЯ

Певна частина дослідників вважає, що потужним поштовхом його появи

В історії не раз виносили жорстокі смертні вироки не окремим особам, а цілим народам. Це робили в різний спосіб: фізично, тобто здійснюючи геноцидні дії супроти сотень тисяч, мільйонів людей за національною, релігійною або соціальною ознакою. Але робили це і інакше, придушуючи культуру приреченого на зникнення з лиця Землі народу, вбиваючи його мову (можна грубо заборонити її, а можна «раціонально», «історично» обґрунтувати такий лінгвоцид тим, що цієї мови немає і не було в природі, що вона є просто «ворожим підступом», «вигадкою» ворогів держави, що, і це головне, немає й не буде мільйонів носіїв цієї мови – бо вони, ці люди, бажають розмовляти мовою іншого народу, а свою вважають у кращому випадку «на-речієм» (говіркою)).

Трагедія української історії в тому, що нашої нації все ще треба пояснювати, що таке може трапитися в житті. Таке траплялося – бо століттями, від царя Петра I (а, по суті, ще від царя Олексія Михайловича) і до Століпна включно, а потім – за кремлівських вождів, від Сталіна до Андропова, наполегливо, «залізною рукою», проводився курс на асиміляцію, «розчинення», поглинання українства (перш за все – мови, адже це крововий животворна система буття народу) «руським морем». Якраз 18 липня виповнилося рівно 150 років від дня затвердження горезвісного Валуєвського таємного розпорядження (циркуляра) – однієї з найбрутальніших, найлицемірніших (і тому – найбільш підлих) акцій антиукраїнського лінгвоциду.

(окрім, зрозуміло, польського повстання, до якого, зокрема, приєдналися українці) стали переклади українською мовою чотирьох Євангелій (надіслані на початку 1863 року або раніше на розгляд Святійшого Синоду для отримання дозволу на друк), котрі здійснив за власною ініціативою відставний інспектор Ніжинського ліцею Пилип Морачевський.

Звичайно, «злочин» Морачевського відіграв свою роль; проте, очевидно, більше важило те, що імперська влада розуміла: українська мова потужно стає на ноги (Шевченко, Куліш!) і стає активним націєтворчим чинником. А це вже ставало загрозою «єдиномудримій» державі царя Олександра II.

Продовження на 5 стор. ►

150 РОКІВ ТОМУ МОСКАЛІ ЗАБОРОНИЛИ МОВУ

▼ **Продовження. Початок на 4 стор.** І петербурзькі вищі сановники (як і кремлівські в XX столітті) це розуміли.

Коліщатка гігантської бюрократичної машини заворушилися (чомусь не полишає враження, що в дуже схожий спосіб готувалися русифікаторські директиви московського ЦК в хрущовські, брежнєвські та андроповські

часи: про «боротьбу з українським буржуазним націоналізмом», про сприяння «добровільному» вибору батьками російської мови навчання для своїх дітей, про жорстке посилення цензури тощо).

ЩОБ НЕ БУЛО СУМНІВУ...

«Валуєвський циркуляр» у 1876 році був підсилений ще одним україно-

жерським актом – Емським Указом царя Олександра II. Наслідки валуєвської законотворчості для українців були важкими: якщо в 1860–1863 рр. друком з'явилося 114 назв книжок українською мовою, то у 1864–1869 – лише 24 (а після Емського Указу говорити про легальне українське книговидання взагалі не випадає). Перші

вільні друковані українські часописи з'явилися лише наприкінці 1905 року. Саме тоді заборону скасували, оскільки російська Академія Наук визнала, що українська мова є самостійною і окремою від російської.

Підготував Андрій Фецин на основі матеріалу Ігоря Сюдюкова в газеті «День» та «Історичної Правди».

ХГ

УКРАЇНЕЦЬ В ЗАПОРІЖЖІ

Після армії випадково на вулиці зустрівся з фотографом, який зі мною служив. Каже, вчиться на підготовчому відділенні стоматологічного факультету: "Давай, вступай!" А я хотів іти в педінститут на контрабас. Щоб не чекати весняного вступу в педагогічний, восени пішов на підготовче відділення стоматології.

Направили до Запоріжжя. Працював у "Сучасній Стоматології", про власну справу не думав. Приходить знайомий: "Продається в моєму будинку квартира за 5,5 тисячі доларів". У нас було тільки 100. То родина й уся українська громада Запоріжжя скидалася нам на кабінет.

Спочатку ми не були такими патріотами, як зараз, бо виховувалися в радянській системі. Але мені змалку вуйко, який прожив 97 років, розповідав – і як виживати в лісі, і про вояків УПА. Пам'ятаю захальні книжечки від нього про те, як почувати взимку, що робити, коли тебе змія

вкусить. Брати батька й маму погинули в УПА в 1950-х.

Переїхавши до Запоріжжя, перейшли на російську мову. Вдома й на роботі – ні. А на вулиці, в трамваях, щоб не виділятися. Перевернуло світогляд, коли пішов оформляти дитину в дитячий садочок. 3,5 року наш Роман мав, мені 27 було. Треба було пройти комісію. Заходжу в кабінет, а мені лікар каже: "Слиш, ти на каком языке разговариваешь? Бросай эти сельские привычки". Я як почув, кажу: "Мене такі світила – професори Кий, Бережний, Ваврик – учили, і вчили українською мовою. А ви собі дозволяєте мене так принижувати". Прийшов додому й кажу дружині: "Щоб не чув від тебе більше ні одного російського слова". **Щоб за рідну мову на козацькій землі принижували, це неможливо передати. Відтоді від нас російської ніхто не чув за жодних обставин – ні в мера, ні в облادміністрації.**

Хотілося свого товариства, і ми себе рятували в цьому

зрусифікованому Запоріжжі. Зробили тут свою "діаспору", український клуб "Цвіт". У 1990-х вступили в "Просвіту", і в Русі були. Світлана Коваленко створила дитячий садок і початкову школу "Цвіт". Хто з нас мав дітей, учили там.

Це був один український клас на Бабурку – великий хортицький масив на понад сто тисяч людей. Сина возили туди автобусом. Коли батьки попросили відкрити другий клас, кожному окремо казали: "Заява від вас – перша. Раптом класу не стане, куди ви подінетесь?" Ми самі організували 28–30 дітей. Сказали, що перекриємо вхід у школу. То виділили тому другому українському класу місце в спортивному залі. Потім розформували все одно. Наш Роман провчився до восьмого класу, тоді перейшов на Бабурку, в січковий колегіум. Але навіть у ньому тільки кілька дітей на перервах не переходили "на челявчеський язык".

Наша сім'я заклала в сино-

С-на: Володимир Шеремет

Степан Павлів, 52 роки, стоматолог, народився в Івано-Франківську. Закінчив музичну школу по класу акордеона. Після стоматологічного факультету Івано-Франківського медінституту живе й працює в Запоріжжі. Відкрив власний кабінет "Стоматолог Павлів", де працює також його син Роман. Доплачує співробітникам за спілкування українською. За це ж робить знижки пацієнтам.

ві такий спротив, що він єдиний на курсі в Дніпропетровській медичній академії всі іспити складав українською мовою. Під час Помаранчевої Революції тільки двоє на вуз –

Роман і його друг – були за Ющенка. З деканату нам дзвонили: "Забирайте дитину, бо є небезпека його життя".

З колишніх часів прогресу ніякого в плані мови нема, але не так агресивно почали ставитися до нас. Раніше в автобусі на прохання передати на компостер і бандерівцями називали, і погрожували зупинити й викинути. Та навіть на прийомах у мене було: "Можно на человеческом языке?" І чомусь на "ти" завжди. Але я мав відповідь: "Якщо ви – іноземець, надайте довідки. Але преїскурант для іноземців зовсім інший". – "Да не, я тут, с Воронежской". – "І що, не розумієте українську?" Бувало, казали, що не розуміють.

Обов'язкова умова при прийомі на роботу – говорити українською. Дівчатам казав, що за це отримуватимуть трохи більше грошей. Одна медсестра вже 9 років з нами працює. Каже: "Уже думаю українською". Приємно, що молодь частіше переходить. Люди отримують за це знижку в мене, хоч про це й не знають. Небесна канцелярія мені то врахує...

Северин Наливайко, «Країна»

ХГ

ПАРАДОКС НАШОГО ЧАСУ

Джордж Карлін, американський комік, актор, письменник, лауреат декількох нагород. Зажив слави як комік розмовного жанру, зокрема завдяки темам пов'язаним з критикою американської суспільної моралі. Помер 2008 року.

сім'ї, більше зручностей, але менше часу. Маємо кращу освіту, але менше здорового глузду, більше знаємо, але менше думаємо, маємо більше експертів, але й більше проблем, кращу медицину, але гірше здоров'я.

► П'ємо забагато, куримо забагато, витрачаємо надто безвідповідально, сміємося надто мало, їздимо надто швидко, гніваємося надто часто, лягаємо спати надто пізно, просинаємося надто втомленими, читаємо замало, дивимося телевизор забагато і молимося надто рідко.

► Збільшили свої претензії, але скоротили цінності.

Говоримо надто багато, любимо надто рідко й не навидимо надто часто. Знаємо, як вижити, але не знаємо як жити. Додаємо років до людського життя, але не додаємо життя до років. Досягли місяця й повернулися, але насилу знайомимосся з новим сусідом.

► Підкоряємо космічні простори, але не душевні. Очищуємо повітря, але забруднюємо душу. Підкорили собі атом, але не власні упередження. Пишемо більше, але вивчаємо менше. Плануємо більше, але досягаємо менше. Навчилися поспішати, але не чекати. Створюємо нові комп'ютери, які збе-

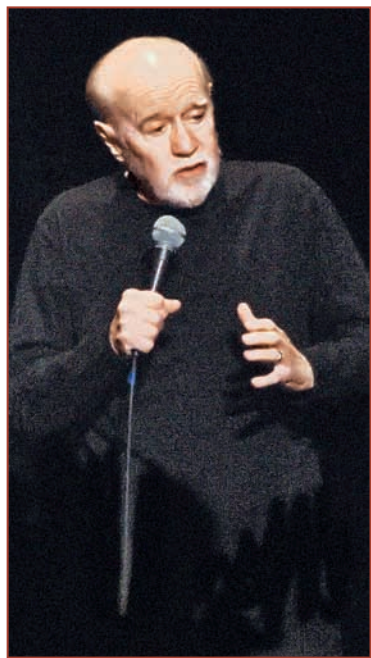
рігають більше інформації, роблять більше копій і таке інше, але спілкуємося все менше й менше.

► Це час швидкого харчування і поганого травлення, великих людей і дрібних душ, швидких прибутків і складних стосунків. Час росту сімейних статків і росту кількості розлучень, ошатніших будинків й зруйнованих домашніх вогнищ. Час швидких подорожей, одноразових підгузків, легкої моралі зв'язків на одну ніч, зайвої ваги і пігулок, які роблять усе: збуджують нас, заспокоюють, убивають... Це час, коли так багато представлено напоказ, але так мало є усередині.

► Час, коли завдяки технологіям ви легко отримаєте листа, і завдяки тим же технологіям ви можете обрати ознайомитися з ним чи просто натиснути «delete»...

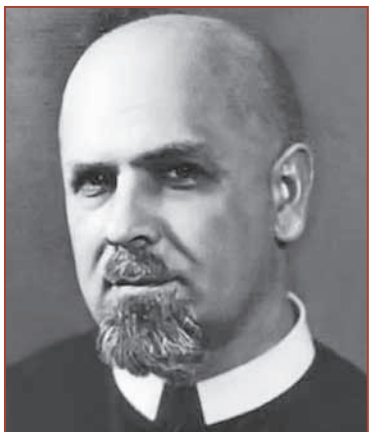
► Приділяйте більше уваги тим, кого любите, тому що вони з вами не назавжди! Не забувайте сказати добрі слова тим, хто дивиться на вас знизу верх із захватом, тому що ця людинка скоро виросте й не буде поряд з вами.

► Не забувайте тримати коханих за руки, цінують миті, коли ви разом, адже настає день, коли дорогої людини не буде поряд. Знайдіть час любити, знайдіть час говорити! І час поділитися тим безцінним, що маєте на думці. І пам'ятайте завжди, що життя вимірюється не кількістю подихів, а хвилинами, коли перехоплює подих!

► Парадокс нашого часу – те, що ми маємо надто високі будівлі, але занижку терпимість, широкі магістралі, але вузькі погляди. Витрачаємо більше, а отримуємо менше, купуємо більше, але насолоджуємося менше. Маємо великі будинки, але менші

[З літопису християнської України]

СВЯТІ СТРАСТОТЕРПЦІ БОРИС І ГЛІБ

В попередній лекції ми говорили про політичну і церковну спадщину Володимира. Як ми сказали, вона почалась міжусобицею в роді Володимира, і щойно по кількох літах взяв верх наймудріший з його синів – Ярослав Володимирович, названий Мудрим. Та перебирання Володимирової спадщини Ярославом коштувало жертв і в народі, і в Володимировій сім'ї: трьох його синів впало від меча брата-вбивника, Святополка I, прозваного народом «Окаянним».

З цих трьох синів Володимир любив зокрема Бориса, сина болгарки-християнки, і молодшого Гліба. В невиконаних плянах батька було залишити Борисові свою державну спадщину в Києві. Це знала і відчувала вся Володимирова сім'я, тож саме проти нього звернулося вістря меча узурпатора Святополка. Борис згинув від меча брата, згинув, не бажаючи підняти меча проти власної крові, щоб зберегти мир серед народу і виконати заповідь нової християнської віри про братолюб'я. І народ зрозумів велику душу молодого княжича, і його смерть за політичну справу підніс до ряду мучеництва. А що це не була смерть за віру, чуйна душа народу добачила в цьому факті новий рід християнського подвигу, т.зв. страстотерпництво, тобто християнське прийняття смерті, відповідно до християнського вчення. Тому, з перших же днів по його смерті, народ став почитати святих братів, як Святих, молитися до них, призивати їх поміччю з небес у потребах особистих й народних. Так постав культ перших святих української Церкви. Та зараз кілька слів про самий факт і основу того культу.

В хвилину смерті батька князь Борис на чолі батьківських полків повертався з переможного походу проти половців, в степах східної України, які вже за життя батька огрожували з сходу Київську Державу. Володимир, занемагаючи фізично, покинув з Ростова сина Бориса і йому доручив похід проти половецьких орд. Борис виконав вдало доручення батька, і повертався до Києва. Над річкою Альтою на Слобожанщині до нього наспіла вістка про смерть батька і про те,

що Святополк захопив владу в Києві. На цю вістку припинив Борис військовий похід до Києва. В його душі постала боротьба: як йому бути далі, що робити? За ним була любов і вибрана батька, і народу, і на нього ждав київський княжий стіл. У нього було досить здібностей і фізичних та мілітарних сил, щоб на ньому сісти, відсуваючи Святополка, на яким тяжіла батьківська неласка і кара, конфінування в Києві. Та за це треба було пролити, може, й багато крові. Тому Борис став табором і очікував дальших подій, розважаючи свої дальші кроки в світлі добра народу, і в світлі Христового вчення, оплакуючи разом з дружиною смерть батька. Та військо Бориса не терпеливилося кажучи: «Ось у тебе батьківська дружина і військо. Іди і сядь у Києві на батьківському столі». Але Борис думав інші думи. І пише літописець та життєписець Бориса: «Не підніму руки на старшого брата мого; хоча й помер мені батько, то він буде мені за батька». Це й було остаточне політичне, людське і християнське вирішення Бориса. Він розпустив військо домів, залишив при собі маленьку прибічну сторожу дружинників, і дожидав вирішень Святополка, добровільно і без-

Вітраж до церкви св. Онуфрія у м. Гусятин, Тернопільська обл.

службу і співає псалми. В цю трагічну ніч літописець вкладає в уста Бориса такі значущі слова псалмопівця Давида: «Обступили мене, немов тучні бички... і собор злочестивих обсів мене; Господи, Боже мій, на тебе я вповав, спаси мене, і визволь мене від усіх, що гонять мене». А коли вже все було готове і надходила година страсти, літописець вкладає в уста героїського

Справді, така смерть і таке християнське братолюб'я, застосоване до свого смертельного ворога, мусіли до глибин душі зворушити молоде українське християнство, і воно відразу почитало Бориса, як святого мученика, як взір християнського і похристиянськи перенесеного терпіння, і навіть смерті, завданої не з ненависти Христа, але з рацій політичного антагонізму. Молода українська Церква принесла тут у скарбницю Христової Вселенської Церкви нову, першу цінну квітку-жемчуг, питому її духовості та глибини Христової правди в душах її вірних.

Святополк, не заспокоєний смертю Бориса, задумав винищити всіх своїх братів – синів Володимира, щоб, як пише літописець: «прийняти самому одному владу над цілою Руською Землею». Тому Святослава захоплюють Святополкові посіпаки на шляху в Угорщину, куди він поспішав, рятуючи життя. Ярослав, попереджений вчасно сестрою Предславою про смерть батька та вбиття Бориса, готується до збройного спротиву злочинному звироднілому братові. Мстислава покищо рятувала далека віддал Тьмутароканя, де він княжив в імені батька; по-

А що це не була смерть за віру, чуйна душа народу добачила в цьому факті новий рід християнського подвигу, т.зв. страстотерпництво, тобто християнське прийняття смерті, відповідно до християнського вчення.

боронно. Та Святополк не дав довго на себе чекати. З улесливими словами на устах він вислав до Бориса своїх посіпак з тайним наказом убити можливого суперника й улюбленця народу. І вони виконали своє темне діло. Справді зворушливий опис смерті Бориса передали літописи та життєписці та його готування до неї, яку ще докладніше описав літописець Нестор у своєму «Життя і смерть святих страстотерпців Бориса і Гліба».

В глуху темну ніч, перехитруючи чуйність слуг Бориса, висланники Святополка оточують у Слобожанських степах шатро Бориса, який, передчуваючи свою кончину, служить у шатрі вранішню

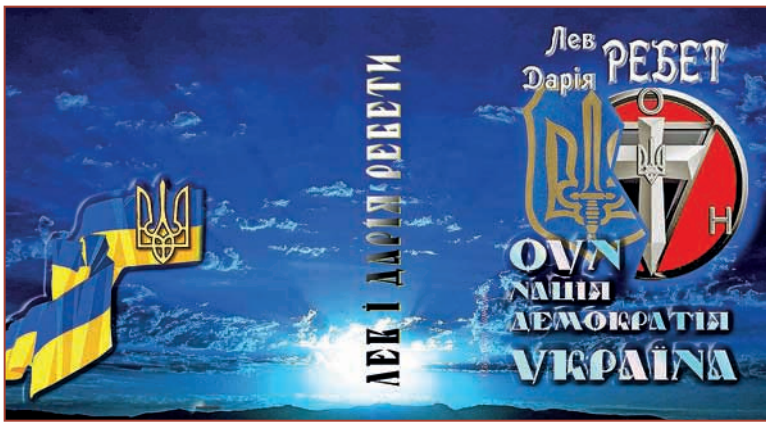
Володимирового сина і правдивого християнина слова, сказані перед іконою Спасителя в шатрі Бориса: «Господи, Ісусе Христе! Ти, що цим образом явився на землі для нашого спасіння, та зводив добровільно прибити до хреста свої руки й прийняв страсть заради гріхів наших, сподоби і мене прийняти так само страсть. А це не від ворогів її приймаю, не від брата мого; і не вважай йому, Господи, цього за гріх». Потім Борис, душевно упокоєний, уснувши сонного прокололи його списи вбивців брата, якого наріз назвав «Окаянним». З Борисом погнала і його вірна обслуга. Тіло його привезли тайком його прихильники і приятелі та й похоронили в церкві св. Василя на Вишгороді.

лоцькі князі заслонились до сить великою незалежністю і самостійністю від Києва, і не скоро могли проникнути туди Святополкові вбивці чи війська. Та й не туди спершу обертались думки узурпатора: він старався якнайскорше винищити батькових улюбленців та улюбленців народу. А між ними був брат Бориса – Гліб. Цей сидів на Півночі, у Муромі. Тому Святополк заманює його ближче до себе, в пастку: він посилає до нього фальшиву вістку про недугу батька, що кличе його до свого смертного ложа. І князь Гліб сідає в подорожнє сідло і з маленькою охороною щоскорше пускається в дорогу, щоб побачити вмираючого батька. Та під Смоленськом стрічає його по-

сольство від Ярослава, який повідомляє його про смерть батька, про затії Святополка в Києві та про трагічну смерть брата Бориса. І князь Гліб припиняє свою спішну подорож, щоб оплакати і віджалувати смерть і батька, і брата. Літописець записує зворушливий плач молодого князя за братом: «Горе мені, Господи! Лепше було б мені вмерти разом з братом моїм, ніж зостатись жити на цім світі. Якщо б я був, брате, бачив твоє янгольське лице, то був би я разом з тобою і помер. А нині пощо лишився я сам один? Де твої слова, братіку мій любий, що ними промовляв ти до мене? Сьогодні вже не почую твого тихенького навчання. Та коли ти сьогодні одержав у Бога ласку, молися за мене, щоб і я тую ж прийняв страсть. Лепше було б з тобою разом вмерти, ніж у світі отому обманливому – жити». Серед таких думок застали його Святополкові вбивники, і шляхетне серце молодого князя проколов ніж повара-торчина, десь на річковому судні на південь від Смоленська. Так загинув і другий син болгарки; братні душі стрінулися з собою в потойбіччі, а їх тіла спочили в храмі св. Василя на Вишгороді; всенародне ж почитання з'єднало їх на віки в пам'яті і молитвах українського народу. «І злучені вони тілом – пише літописець – а ще більше душами, і перебувають у Владики Всецаря в безконечній радості, в невисказанній світлості, подаючи Руській Землі та й іншим чужинцям цілительні ласки: кривим – хід, сліпим – зір, недужим – здоров'я, поневоленим – свободу, в'язням – звільнення, засудованим – потіху, гонимим – визволення. І є ви заступниками Руської Землі, її світлі світильники і воїни, які молять Владику за людей своїх... Радуйтеся, світлі вранішні зірки... підкоріть під ноги князям нашим поган, і моліть Владику і Бога нашого, щоб витривали ми в єдності й здоров'ї, визволяючи нас від міжусібних воєн і від диявольських підступів...».

А цього була велика потреба Київській Державі Володимира вже в перших літах по його смерті, коли два головні супротивники за начальну владу готовилися до останнього бою, але, і згодом, серед княжих міжусобиць і крамол. Тоді підносились народний голос до Господа, і до його святих Угодників, за Русь, за мир, за братолюб'я і згоду, якої неперевершений приклад подали оті перші святі князі Володимирового роду, і українського народу.

о. Атанасій Великий, ЧСВВ

КНИГА ПРО ЛЕВА ТА ДАРІЮ РЕБЕТІВ

У київському «Видавництві ім. Олени Теліги» вийшла друком збірка вибраних праць видатних діячів українського національно-визвольного руху, Лева та Дарії Ребетів, 100-річні ювілеї від дня народження яких українська громадськість відзначила відповідно минулорічного березня та цьогогорічного лютого.

Лев Ребет в німецькому концтаборі Аушвіц

Збірка праць подружжя Ребетів, упорядником якої є доктор права, приват-доцент Українського Вільного Університету, Олександр Панченко, що натеper замешкав у місті Лохвиці Полтавської області, складається щонайперше із засадничої праці Лева Ребета «Світла і тіні ОУН», яка проливає світло на всю історію та діяльність Організації Українських Націоналістів на різних етапах її становлення, дає відповідь на деякі, подекуди суперечливі питання її розвитку, взаємин всередині Організації. Досить прикметно, що передмовлюючи це видання про діяльність, життя та працю подружжя Ребетів, О. Панченко приводить слова із першої промови 32-го президента США (1933-1945) Франкліна Рузвельта, який обирався на цю посаду 4 рази, про те, що «єдине, чого нам слід боятися – це самого страху, безрозсудного, безликого, невинного жаху, який паралізує необхідні зусилля по перетворенню відступу на наступ... Наш народ вимагає дій – і дій негайних...». Пише упорядник: «Ми нічого не маємо боятися, окрім самого страху».

Після прочитання книги для багатьох стане очевидним, що однією із заслуг Лева та Дарії Ребетів є те, що вони

істотно допомогли середовищу українців на рідних землях та на еміграції, перебороти страх. Власне, якраз Ребеті в свідомості багатьох українців втілювали образ політичних діячів, які не знали почуття страху, оскільки саме вони, не зважаючи на небезпечні обставини, не завагалися вести відверту дискусію з багатьма своїми політичними конкурентами тисячократно потужнішими за них в умовах постійного стеження, тиску й переслідувань аґентури КГБ. Видається, що організаційна праця подружжя Ребетів великою мірою призвела до внутрішнього переборювання страху багатьма українцями та переломлювання самої патріотичної свідомості у бік демократизму.

На першому місці у Ребетів стояла ерудиція, фахові знання, безкомпромісовість, як також мужність, починаючи від демократичних висловлювань у націоналістичному середовищі своїх, тоді не завжди популярних там поглядів, аж до останньої проби, що її приносить кожна боротьба на «бути або не бути». Лев і Дарія Ребет вважали, що особиста й національна свобода, гідність і рівноправність людини, пошанування морального закону, – це є сфери суцільні й неподільні. Прагнути

до власної особистої та національної свободи і рівночасно не респектувати до таких же прагнень інших, є моральною перверсією. Намагання збільшувати власну свободу коштом свободи інших мусить допровадити до несправедливості, безправ'я, сваволі, до понижування людської гідності. В стремлінні до кращого майбутнього, – були переконані Ребеті, – мусить бути респектована свобода, рівною мірою, як для нас, так і для інших; не я або ти, але я і ти.

У вибраних працях Ребетів їх упорядник, крім названої праці проф. Лева Ребета «Світла і тіні ОУН», пропонує читачеві ще й такі праці: «Походження українців, росіян і білорусів у світлі сучасних советських теорій» та «Формування української нації», як також поодинокі статті його дружини Дарії Ребет, уродженої у місті Кіцмані на Буковині, та інших чоловічих осіб українського національно-визвольного

руху. Поряд з цим у Збірнику подано авторські дописи О. Панченка та матеріал «Лев Ребет і процес проти Сташинського», статті Богдана Кордюка, Мирослава Прокопа, Анатолія Камінського, Василя Маркуся, Ірини Козак про проф. Л. та мр. Д. Ребетів. Запропоновані у Збірнику праці, статті й спогади подають уважному читачеві докладні інформації про український національно-визвольний рух, що діяв у XX сторіччі під егідою Організації Українських Націоналістів (ОУН) на Українських Землях, ОУН за кордоном та Української Головної Визвольної Ради (УГВР), до вищого керівництва яких входили Лев та Дарія Ребеті. Книга буде цікавою та необхідною як науковцям – історикам, політологам, конфліктологам, рівнож – пересічним читачам, студентам і всім тим, хто цікавиться історією ОУН на протязі її існування від 1929 року по цей час.

Подружжя Ребетів у пововенні роки були представниками зреформованих (від 1948 р.) Закордонних Частин ОУН

(пізніше – ОУН за кордоном, популярно – «двійкарі»), та Закордонного Представництва УГВР, які об'єднували навколо себе публіцистів, вчених, мистців, викладачів. Якраз це середовище заснувало фірму-корпорацію та однойменне видавництво «Пролог» і Українське Товариство Закордонних Студій, що видали друком понад 200 назв книжок, започаткували щомісячник «Український Самостійник» та часопис «Сучасність», що натеper виходить в Україні. Незважаючи на безпідставні звинувачення своїх політичних опонентів у т. зв. «советофільстві», очільники та представники цього середовища, від початку 1960-х рр. до здобуття Україною незалежності, найбільш реально підтримували дисидентський рух «шістдесятників» у підсоветській Україні, інформували західне суспільство про прихований й відвертий терор та переслідування інакдумців у советській «червоній імперії».

Марина Панченко, студентка Академії Адвокатури України, Київ

Дусі і двері, що відкривають доступ до інших Таїнств. Воно відноситься до Таїнств християнського втаємничення. Християнське втаємничення здійснюється сукупністю трьох Таїнств: Хрещення, котре є початком нового життя; Миропомазання – його зміцнення; Євхаристія, яка живить учня Тілом і Кров'ю Христа для його преображення в Христі.

Таїнство Хрещення є видимим знаком нашої приєднання до Церкви. Людина стає частиною Церкви завдяки Хрещенню. Християнином не народжуються: ним стають за допомогою особистого

Емблема авторства Сергія Беляєва

ЩО ТАКЕ ХРЕЩЕННЯ І ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІД ЧАС ХРЕЩЕННЯ?

акту, вибору. Коли мова йде про дітей, цей вибір роблять їхні батьки – так само, як вони роблять вибір у багатьох інших сферах життя дитини. Отже, прилучення до Христа – це завжди особиста відповідь, вільний акт.

Обряд Хрещення звершується водою, в той час як вимовляються наступні слова: «хрещу тебе в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа».

Яке ж значення цього обряду? **По-перше**, в Таїнстві Хрещення людина звільняється від гріха – від первородного гріха, якщо вона хрещена в дитинстві; від всіх скоєних раніше гріхів – якщо мова йде про дорослого. Хрещення звільняє також від того, хто провокує на гріх: від диявола, від його панування і від його впливу. Мова йде про первісну форму екзорцизму.

По-друге, в Хрещенні ми заново народжуємося як діти Божі. Стати дітьми Бога означає прийняти в себе зачаток Божественного життя – того самого, яке належить Сину Божому. Як ми знаємо, діти володіють певними правами по відношенню до батьків, наприклад, правом на спадщину. Ставши дітьми Божими, ми теж знаходимо право на заступництво Невесного Отця і на спадщину вічного життя в раю.

Однак у дітей є не тільки права, але й обов'язки, борг: за свою поведінку дитина може втратити все, чим володіє по праву. Оскільки Хрещення звільняє від гріха і робить нас учасниками божественного життя, Хрещення в Біблії названо «купіллю відродження та оновлення Святим Духом». Таким чином, Хрещення освячує душу і робить її учасницею божественного життя.

Продовження на 8 стор. ►

[Важкі питання]

ЩО ТАКЕ ХРЕЩЕННЯ І ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІД ЧАС ХРЕЩЕННЯ?

▼ **Продовження. Початок на 7 стор.**

По-третє, Хрещення чинить нас членами самого Христа. Хрещення – не просто обряд. Його найглибша суть описана самим Ісусом в Євангелії від Івана: «Я виноградина, а ви – гілки». У Хрещенні християнин прищеплюється до Христа, як гілка прищеплюється до лози. Це означає, що гілка черпає від Христа цілющий сік для своїх думок, для своїх почуттів і дій. Іншими словами, за допомогою Хрещення людина погоджується з тим, щоб Христос вирощував всередині неї Своє Божественне життя.

Нарешті, Хрещення нас вводить у Церкву, воцерковлює, роблячи співучасниками її місії.

У Хрещенні на християнина ставиться незмивна духовна печать його належності до Христа. Ця печатка не змивається жодним гріхом, хоча гріх

і перешкоджає тому, щоб Хрещення приносило свої рятівні плоди. Хрещення, прийняте одного разу, не може бути прийняте ще раз.

Сам Господь стверджує, що Хрещення необхідне для спасіння: «Істинно, істинно кажу тобі: Коли хто не народиться від води і Духа, не може увійти в Царство Боже». Тому Ісус Христос доручив Своїм учням сповіщати Євангеліє і хрестити усі народи: "Тож ідіть, і навчіть всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповів і ось, Я з вами у всі дні до кінця віку. Амінь».

Хрещення необхідне для спасіння тих, кому було сповіщено Євангеліє і у кого є можливість попросити про уділення цього Таїнства – в будь-якому віці. Церква не знає іншого засобу для того, щоб увійти в вічне блаженство. Тому вона намагається не нехтувати

своєю місією, отриманою від Господа: відроджувати водою і Духом тих, хто може отримати Водохрестя. Сам Бог зв'язав спасіння з Таїнством Хрещення.

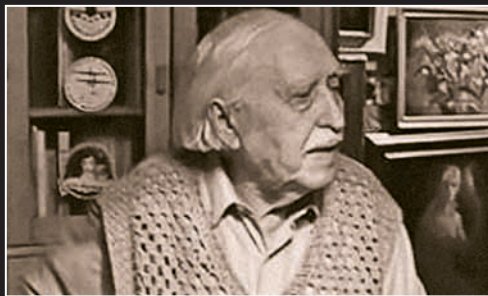
При цьому потрібно додати, що Бог у Своїм спасенному задумі не обмежується Таїнствами.

Хрещення – це дар Божий, який робить нас братами. Цей дар – перший крок до Воскресіння.

Сам обряд Хрещення допомагає нам зрозуміти його суть. Він включає в себе два елементи: слово і воду. Вода є релігійним символом нового життя, але також і смерті, через яку необхідно пройти до Воскресіння, до нового життя. Вода матеріальна – оскільки наша віра також включає в себе матерію, тілесність. Потім – слова обряду Хрещення: зречення, обіцянки, відозви. Через них Хрещення сприймається як життєвий шлях. У них реалізується наше рішення. У цих словах присутній весь шлях нашого Хрещення – як до нього, так і після нього. Тому через ці слова і символи Хрещення поширюються на все життя.

За матеріалами: radiovaticana.org

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ – РАДІОЖУРНАЛІСТ: IN MEMORIAM

18 липня в Мюнхені помер Ігор Качуровський. Його журналістська діяльність, що тривала понад два десятиліття, в Україні маловідома. А жаль. Бо вона з будь-яких високих критеріїв була явищем нестандартним.

І без того вкрай прикра й сумна подія – смерть Ігоря Качуровського – стає ще сумнішою від того, що на неї вкрай побіжно зреагувала, або зовсім не зреагувала, значна частина українських мас-медіа. А тим часом мусили би щось сказати – й не тільки тому, що йдеться про останнього з патріархів нашого літературного процесу, народженого в незалежній Українській державі 1 вересня 1918 року, поета, прозаїка, перекладача, літературознавця й культуролога-енциклопедиста, продовжувача традицій неокласичної школи, університетського професора, автора численних книг, – а й про одного з найбільш цікавих радіожурналістів останньої третини ХХ століття.

У 1969 році Ігор Качуровський, котрий до цього два десятиліття прожив в Аргентині, здобув там другу вищу освіту, одружився і зробив кар'єру від підсобного робітника до університетського викладача, виїздить до Європи, до Мюнхена, де захищає в Українському Вільному Університеті докторську дисертацію з філософії та починає працювати в українській редакції «Радіо Свобода». Як літературний оглядач Качуровський у 1970-80-х роках підготував і начитав понад 2 тисячі радіобесід чи, професійною мовою, скриптів. Разом із тим, з 1973 року він працює викладачем, а з 1982 року – професором філософського факультету УВУ. Ці дві професії були тісно пов'язані в діяльності Качуровського – адже в радіобесідах він зачіпав найскладніші сюжети й матерії не тільки української, а й світової літератури.

Від літератури античності та її представлення в перекладах та сюжетах, від середньовічних європейських співців, від поетів, драматургів та художників доби Відродження – й до нових часів, до їхньої поезії, прози, драми, музики, малярства, до ретельного дослідження взаємозв'язків світової та української літератури – ось, якщо коротко, змістовний діапазон програм на «Радіо Свобода», підготовлених Ігорем Качуровським.

УКРАЇНЦІ В РОСІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Ігор Качуровський блискуче знав російську літературу, класичну й сучасну йому. Це знаходило вияв не тільки в його перекладацькій діяльності чи літературознавчих розвідках, а й у радіопрограмах. Ось фрагмент із однієї з радіобесід, присвяченої творчості Миколи Гоголя: «Будування загально-імперської культури силами чужинців – це явище типове для багатьох великодержав. Знаємо, наприклад, що до Риму література дісталася як воєнна здобич: перший римський письменник був військово-полонений Лівій Африканець. За ним іде цілий шерег чужинців та їхніх нащадків: Теренцій, Горацій, Сенека, Люкан, Апулей, Федр, Авзоній... Про англійську літературу хтось жартома сказав, що в ній одну третину складають ірландці, другу – шотландці, а самі англійці – лише третю. У розбудові російської літератури важлива роля належить українцям. Відплив наших культурних сил на північний схід починається ще з середини XVII

сторіччя. Першим російським – тоді ще московським – поетом став білорус із Києво-Могилянської академії Симеон Полоцький. Далі йдуть українці: Данило Туптало, Степан Яворський, Феофан Прокопович. На добу Катерини II припадає літературна діяльність українського дідича Капініста та другорядних письменників українського роду – Рубана й Еміна. Родина Кукольників, що походила із Закарпаття, перебралася спочатку до Ніжєна, а потім до Петербургу. З цієї родини вийшов російський ревно-патріотичний драматург Нестор Кукольник. Далі йдуть – Василь Наріжний і двомовний Євген Гребінка. А за ними – Микола Гоголь та нащадок останнього гетьмана Олексій Толстой. Співець Еллади Микола Щербина, Володимир Короленко, Ігнатій Потапенко, забута поетеса Ада Чумаченко – все це письменники українського кореня. Перекладений на головні світові мови і визнаний за кордоном як клясик російської літератури Дмитро Мережковський свою автобіографію починає словами: "Дід мій був козак Глухівського полку Мережка"... Українського походження були ще двоє з поміж найталановитіших представників російської літератури так званого Срібного Віку – Анна Горенко-Ахматова та Максиміліян Кирієнко-Волошин. Цей перелік можна було б значно поширити й продовжити».

Ямчав твоїм конем...

Вся велич степу

Незаймана, розкрилась, коли кінь,

Втікаючи, копитив далечінь

І ніс мене, немов колись Мазепу...

Кожен би подумав: "Кому з українських поетів належать ці рядки?" А належать вони поетові не українському, а мексиканському, на ймення Амадо Нерво. До речі, на Заході освіченим людям справді було добре відоме ім'я Мазепи, і вони зовсім не вважали його «зрадником» і «мерзотником», як дехто в нас вважає донині.

Тож, як на мене, зовсім не дивно, що літературно-культурницькі програми Ігоря Качуровського були свого часу популярнішими, ніж політичні передачі української редакції «Радіо Свобода». І слухала їх як українська інтелігенція в самій УРСР та за кордоном, так і достойники культури інших народів, зокрема, Олександр Солженіцин та Лев Копелев.

Про той резонанс, який мали ці програми, згадували пізніше їхні регулярні слухачі. Скажімо, письменник і дисидент Микола Руденко писав у спогадах: «Радіо "Свобода" дедалі частіше задувало моє ім'я, з'явився інтерес до моєї творчості. Літературний оглядач із Мюнхена Ігор Качуровський вишукував у журналах мої вірші й доволі високо їх поцінував. Мені подобалися його виступи по радіо – я відразу впізнав у ньому рідну душу...». Руденко, за яким пильно стежив КГБ, зумів переправити за кордон листа й три свої книги до Качуровського. Лист знайшов адресата, а от книги хтось із тих, через кого вони йшли, поставив на свою полицю...

Країна мучена й безсила –

Та в ній шляхетне щось було –

Тепер сама собі прибила

Тавро безчестя на чоло.

Ці карбовані рядки Ігор Качуровський написав три роки тому, після приходу нинішньої «команди» до влади в Україні. Гірко й справедливо. І тим сумніше, що українські журналісти так скупко згадали про свого знаного колегу, носія призабутої сьогодні шляхетності й освіченості, чия творчість на «Радіо Свобода» справила неабиякий вплив на тисячі й тисячі слухачів...

Сергій Грабовський для «Телекритики»

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потребі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetskyi
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5
▲ (Зверніть увагу – банківський рахунок змінено!)